

ZA. O?AVU!
OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2009

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE	4
Sídlo sdružení, kontakty	4
Symboly sdružení	4
Organizační struktura	4
Curriculum vitae	5
Základní cíle sdružení	6
Formy činnosti sdružení	7
ZPRÁVA O ČINNOSTI	8
Přehled projektů a aktivit v roce 2009	8
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ	13
Finanční zpráva	13
SPOLUPRÁCE	14
Poděkování	14
ZÁVĚR	15

ÚVODNÍ SLOVO

Třetí rok existence přinesl našemu sdružení řadu událostí. Uvědomujeme si, že nouzi o náplň činnosti mít nikdy nebudeme, naopak, postupně se dostáváme do situace, kdy musíme pečlivě volit a vybírat, čemu se chceme a můžeme věnovat. Často je tato volba bolestná, když vidíme, že některá kauza by si vyžadovala více našeho času, který se ale nedostává. Naštěstí jsou tyto situace na druhé straně vyváženy v opačném poli, kdy lze s radostí sledovat, jak to málo, čím prostřednictvím našeho sdružení někde přispějeme, sklízí své ovoce a přináší radost.

Možná nebude příliš troufalé konstatovat, že již tradičně jsme úspěšnými žadateli o granty a příspěvky na obnovy drobných památek. V letošním roce se díky tomu podařilo obnovit boží muka v Melči a kapli v Ostravě – Krásném poli. Tato veskrze pozitivní činnost nám dodává radost a energii do dalších aktivit a zanechává po sobě drobné památky, jejichž dobrý stav je opět na několik dalších let zajištěn.

Kauzy, kterými se dlouhodobě zabýváme a v nichž se snažíme pozitivně působit, měly v letošním roce nečekaný a dynamický vývoj. Zatímco developer jednoho záměru od projektu vlivem finanční krize upustil, druhý v průběhu roku přicházel s nejrůznějšími, v několika případech až obskurními, variantami řešení, na což jsme nemohli oficiálně nereagovat.

Mezitím do města dorazil v pořadí třetí velký developer a představil projekt obchodního a zábavního centra, využívající chátrající areál opavského pivovaru. Na rozdíl od jiných přišel s inovativním návrhem revitalizace brownfieldu a zároveň byl otevřený věcné kritice a debatě o podobě projektu. I nadále budeme sledovat, kam se budou tyto aktivity, mající zásadní dopady na fungování středu města, ubírat.

Opavská cena J. M. Olbricha, v letošním roce vyhlášena za rekonstrukci, si zejména díky dobře nastaveným a transparentním pravidlům a fundovaně a věcně postavenému kritickému zhodnocení architektonické produkce, za krátký čas své existence vydobyla uznání a prestiž i za hranicemi regionu. Doufáme, že v tomto snad dobře nastaveném kurzu budeme pokračovat i nadále

Zároveň doufáme a přejeme si, aby činnost našeho sdružení nacházela dobrou odezvu jak u veřejnosti, tak v odborných kruzích a aby naše snahy pomohly alespoň skromným dílem přispět k zlepšení životních podmínek, životního prostředí i společnosti, ve které žijeme.

Všem, kteří nám v letošním roce pomohli a všem, kteří o naši činnost projeví zájem, srdečně děkujeme.

Tomáš Skalík
o.s. Za Opavu

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Sídlo sdružení, kontakty

Adresa: o. s. Za Opavu, Hobzíkova 3, 746 01 Opava

IČO: 270 53 644

Tel: +420 777 187 823

E-mail: kontakt@zaopavu.cz

Účet: 226684142/0300

Symboly sdružení

➤ logo sdružení – barevná verze a černobílá verze

Organizační struktura

➤ Organizační uspořádání je zaneseno v čl. 6 stanov občanského sdružení. Struktura orgánů je tvořena členskou schůzí, členským výborem a dalšími orgány zřízenými rozhodnutím členského výboru.

Předseda sdružení: Kateřina Skalíková

Členský výbor: Mgr. Dalibor Halátek
Mgr. Petra Kaniová
Mgr. Václav Hájek
MgA. Tomáš Skalík
Kateřina Skalíková

Členská schůze: sdružení má celkem 18 řádných členů

Curriculum vitae

- Prvotní myšlenka založit občanské sdružení vznikla již na podzim roku **2006**. Spouštěčem bylo množství sporných aktivit vedení města Opavy a mezi posledními výstavba protihlukové zdi na náměstí Osvoboditelů.
- Dne **17. 11. 2006** se konala zakládající členská schůze, na které byly přijaty stanovy vznikajícího občanského sdružení.
- Dne **23. 1. 2007** bylo občanské sdružení Za Opavu zaregistrováno jako existující sdružení u Ministerstva vnitra České republiky, a to podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, v platném znění. Sdružení je právnickou osobou podle českého práva.
- Dne **21. 2. 2007** se konala první členská schůze organizace.
- Ode dne **25. 2. 2007** jsou v provozu internetové stránky www.zaopavu.cz.
- Dne **3. 9. 2007** bylo naše sdružení na vlastní žádost zařazeno do Oborové platformy nevládních neziskových organizací pracujících v oblasti ochrany životního prostředí.
- Od září **2007** užíváme logo a grafický manuál, které byly sdružení vytvořeny přímo na míru.
- V září **2007** je poprvé vyhlášena Opavská cena J. M. Olbricha, jež bude každoročně udělována za kvalitní počín v architektuře či urbanismu, a to na území Opavy a Opavska.
- V roce **2007** začínáme vydávat Občasný zpravodaj, ve kterém jsou prezentovány odborné články, aktuality a informace k dění v Opavě.
- Od roku **2007** je založena nová tradice konání konference „Památky ve Slezsku“, jejímž cílem je přiblížení existence a ochrany kulturního dědictví veřejnosti.
- Od roku **2008** se začínáme zabývat problematikou ohrožených památek na Opavsku a začínáme se fyzicky podílet na jejich monitorování a opravách.
- V roce **2009** směřujeme otázky a diskusi na nová témata: Umění ve veřejném prostoru, Městské prostředí, Historie krajiny Opavska a Ekologie. Na internetových stránkách sdružení jsou k těmto tématickým okruhům vytvořeny nové sekce.
- V roce **2009** vrostl počet obnovených historických památek na tři. Kromě kaple v Brumovicích, jejíž oprava proběhla v roce 2008, se podařilo obnovit boží muka v Melči a kaple v Krásném Poli.

POSLÁNÍ - CÍLE

Důvody založení občanského sdružení se odráží v náplni organizace specifikované v jejích stanovách.

Základní cíle sdružení

- přispívání k ochraně kulturního dědictví, životního prostředí, zdravých životních podmínek ve městě Opavě a v jeho okolí
- ochrana kulturních památek a historických objektů, přírody a krajiny
- informační, poradenská a publicistická činnost zaměřená na informování občanů města Opavy a jeho okolí o stavu životního prostředí, jakož i o záměrech a činnostech, které ohrožují a poškozují životní podmínky obyvatel, přírodní či kulturní hodnoty města Opavy a jeho okolí
- propagace a prosazování principů občanské společnosti a trvale udržitelného způsobu života a rozvoje města Opavy
- podpora a aktivní uskutečňování širší účasti veřejnosti ve správních řízeních, týkajících se ochrany životního prostředí a kulturních památek ve městě Opavě a jeho okolí
- podpora dalších forem účasti veřejnosti na řešení ekologických i sociálních problémů města Opavy a jeho okolí, souvisejících zejména s dopravní situací, ochranou obyvatel před hlukem a znečištěním ovzduší, ochranou městské zeleně a příměstských přírodních hodnot a ochranou městské památkové zóny, jejího ochranného pásma a jednotlivých památkově chráněných objektů, jakožto i dalších historických budov
- účastnění se správních řízení ve smyslu § 70 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
- účastnění se správních řízení týkajících se novostaveb a rozsáhlých rekonstrukcí stávajících objektů ve městě Opavě a v jeho okolí.

Formy činnosti sdružení

- informační a poradenská činnost pro občany města Opavy a okolí, podpora vzájemné komunikace mezi občany
- organizování kampaní a petičních aktivit na ochranu životního prostředí, zdravých životních podmínek a kulturního dědictví
- účast ve správních i jiných řízeních, ve kterých mohou být dotčeny zájmy ochrany životního prostředí a kulturního dědictví
- vydávání tiskových zpráv, letáků a publikací
- oprava a ochrana památek, na které se zapomnělo, které chátrají či jim hrozí jiné nebezpečí
- pořádání výstav, přednášek, diskuzí, promítání, programů pro děti a dalších kulturních akcí
- vysazování zeleně a zapojení se do správních řízení kvůli její ochraně
- účast při přípravě projektů významných pro budoucnost města Opavy
- poradenství při obnově a ochraně historických objektů.

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Přehled projektů a aktivit v roce 2009

Kauza Slezanka

- Developerská skupina Crestyl představila v pondělí **29. října 2009** šest architektonických návrhů na podobu Horního náměstí v Opavě. Návrhy byly vystaveny v informačním centru na Horním náměstí v Opavě. Občané se mohli účastnit hlasování o vítězném návrhu.
- V **listopadu 2009** zaslalo sdružení Za Opavu své oficiální stanovisko k úpravě stávající Slezanky a výstavbě za ní a dotazy k Statutárnímu městu Opava a Radě města.

Kauza Opava Plaza

- Na základě povolení stavebního úřadu, který zároveň nevyhověl našemu odvolání, byly demolovány zbývající budovy areálu Quittnerovi továrny na místě městské tržnice na ulici Nákladní.
- V **lednu 2009** bylo zahájení územní řízení k výstavbě společenského a obchodního centra Opava Plaza.
- V **březnu 2009** bylo stavebním úřadem vydáno územní rozhodnutí. V řízení jsme byli účastníky a podali jsme řadu námitek a připomínek. Proti vydanému rozhodnutí se naše sdružení odvolalo.
- Jako obvykle nebyl brán na naše odvolání zřetel a územní rozhodnutí pro stavbu, jež nemá v historickém jádru města co dělat, bylo vydáno. Naštěstí přišla ekonomická krize a ve spojení s tlakem ostatních developerů s obdobným záměrem (pivovar, Slezanka) bylo od záměru upuštěno.

Kauza obchodní centrum na ulici Dukelská

- V **lednu 2009** oznamuje stavební úřad pokračování v územním řízení pro umístění obchodního centra na křižovatce ulic Dukelská a Olomoucká. O měsíc později je záměr schválen a rozhodnutí vydáno.
- Na **podzim 2009** je stavba dalšího nákupního střediska zahájena.

Kauza opavského pivovaru

- V **únoru 2009** bylo vydáno územní rozhodnutí pro výstavbu nového společenského centra Breda & Weinstein v areálu opavského pivovaru.
- V úterý **20. října** se konala veřejná prezentace společenského centra Breda & Weinstein. V prostoru má vzniknout nových 25 000 m² užitných ploch a 500 parkovacích míst. Ve vnitřních prostorech se budou nacházet obchody, restaurace a kavárny, služby, multikino a mikropivovar. Záměr investora alespoň počítá s využitím většiny stávajících historických budov.

Kauza Dům umění

- Ve čtvrtek **2. dubna 2009** byl zahájen provoz v prostorech opavského Domu umění, které v posledních měsících prošly základní rekonstrukcí. Ve výstavních prostorech již nepůsobí sdružení Bludný kámen a veškerou náplň a provoz zajišťuje nově zřízená Opavská kulturní organizace.

Kauza Městské sady

- V období vegetačního klidu bylo na přelomu roku 2008 a 2009 odstraněno několik stromů, jež byly v havarijním stavu a ohrožovaly své okolí.
- V **srpnu 2009** oznámil magistrát záměr o kácení dalších dřevin, převážně suchých či velmi poškozených. Jednalo se celkem o 19 kusů.
- V **srpnu 2009** bylo také zahájeno řízení ke kácení dřevin podle projektové dokumentace, která byla oproti původní upravena. Stromů navržených ke kácení ubylo – z původních 461 na celkem 308. Nový návrh nyní akceptuje stávající aleje.

Obnova božích muk v Melči

- V roce **2009** jsme byli opět úspěšní a získali jsme grant z Nadace VIA na obnovu další památky v havarijním stavu – boží muka v Melči.
- V průběhu oprav jsme hospodařili s rozpočtem ve výši cca 30 tisíc korun, ve kterém byl opět zahrnut materiál a některé režijní náklady.
- Především v letních měsících **2009** probíhaly stavební práce, jež byly tentokrát náročné na vyvedení nové vrchní hlavice stavby a úpravu omítek. Většina zásahů probíhala restaurátorským způsobem.
- V **listopadu 2009** byly práce oficiálně ukončeny a na místě bylo zorganizováno setkání s veřejností.

Oprava kaple v Ostravě – Krásném Poli

- V roce 2009 se naše sdružení podílelo na obnově ještě jedné památky - kaple v Krásném Poli u Ostravy. Stavba se sice nenacházela v havarijním stavu, ale vyžadovala již nutnou údržbu a celkovou rehabilitaci materiálů.
- Ve špatném stavu se nacházela především fasáda a střecha. Byly proto domodelovány veškeré chybějící štukové prvky na fasádě, poškozený dřevěný krov byl vyměněn, plechová krytina byla nahrazena novou z dřevěných šindelů. Po obvodu stavby byl vyveden drenážní chodník a prostor v průčelí byl vyložen oblázkovou dlažbou. Odborně repasovány byly vstupní dveře a ve vrcholu střechy byl osazen nový kovový kříž. Fasáda byla nově natřena.

Opavská cena J. M. Olbricha

- V sobotu **21. února 2009** proběhla v Galerii Albertovec vernisáž výstavy „Opavská cena J. M. Olbricha za architekturu 2007, 2008“. V rámci výstavy byly prezentovány všechny nominované stavby za oba dosud pořádané ročníky opavské Ceny J. M. Olbricha.

- Občanské sdružení Za Opavu vyhlásilo již **3. ročník** Opavské ceny J. M. Olbricha, a to na území celého Opavska, tentokráte za příkladnou rekonstrukci v letech 2008-2009.
- V úterý **22. 12. 2009**, tedy v den nedožitých 142. narozenin opavského rodáka a světového architekta J.M.Olbricha, bylo předáno čestné uznání Opavské ceny J. M. Olbricha, a to rekonstrukci poutní kapličky ve Starých Těchanovicích na Opavsku. Autorem projektu je Ing. Arch. Lubomír Dehner a Ing. Ondřej Kubesa z opavského Studia-D. Cena J.M. Olbricha nebyla udělena.

Umění ve veřejném prostoru a sochy Opavska

- V roce **2009** bylo na webových stránkách sdružení založeno nové téma určené všem, kteří se zajímají o výtvarné umění, především se zaměřením na sochařství ve veřejném prostoru v Opavě a v okolí. Byl tak vytvořen nový prostor k diskusím a připomínkám.

Městské prostředí

- V roce **2009** bylo na webových stránkách sdružení založeno nové téma určené všem, kteří se zajímají o město, veřejný prostor, místa k setkávání a relaxování, a to stále mezi lidmi a stavbami v obydlených sídlech. Zabýváme se zde nejen projevy člověka a jeho činnostmi, ale také vlivem společnosti na město, stavbami, historií i současností.

Historie krajiny Opavska

- V roce **2009** bylo na webových stránkách sdružení založeno nové téma určené všem, kteří se zajímají o krajinu, její proměny a hledají historické souvislosti. Otevřeli jsme tak nový tematický okruh a dali možnost externím pisatelům k publikování článků s tímto tématem.

Ekologie

- V roce **2009** bylo na webových stránkách sdružení založeno nové téma určené všem, kteří se zajímají o ekologické otázky. Zabýváme se zde například problematikou alejí, čistotou ovzduší, faunou a florou, dopravou atd.

Ohrožené památky Opavska

- I v roce **2009** probíhá monitorování a oslovování vlastníků památek, jež se nacházejí ve velmi špatném stavebně-technickém stavu. Do seznamu na webových stránkách jsou zařazeny například kaple v Komárově a areál v Janských Koupelích.

Občasný zpravodaj

- V **únoru 2009** vydalo o. s. Za Opavu nákladem cca 250 ks již 6. číslo tištěného zpravodaje. Zpravodaj je volně dostupný ve veřejných prostorách města k rozebrání a také je k dispozici na internetových stránkách organizace.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

Finanční zpráva

- Při zajišťování financování se snažíme postupovat výhradně etickým, zodpovědným a transparentním způsobem. K financování užíváme pouze zdroje, které byly nabyty v souladu s demokratickými, právními a etickými normami. Vyhýbáme se takovým zdrojům finančních prostředků nebo jiných hmotných statků, které by mohly navodit střet zájmů, snížit nezávislost či nestrannost. Tyto zásady jsou v souladu s našimi představami o fungování organizace a jsou rovněž zakotveny v Etickém kodexu ekologických organizací.

Hospodaření občanského sdružení

- Sdružení se v roce 2009 ucházelo o grant z Fondu obnovy kulturního dědictví Nadace VIA na podaný projekt „Obnova božích muk v Melči“. Na základě smlouvy podepsané dne 6.11. 2007 byla poukázána na účet sdružení částka dle smlouvy ve výši 19 900,- Kč.
- **Aktivy sdružení** ke dni 31.12. 2009: zůstatek na účtu ve výši Kč tvořený příspěvky členů OS a poskytnutým příspěvkem na obnovu kapličky ve výši 19 900,- Kč.
- **Výdaje sdružení** ke dni 31.12. 2009: bankovní poplatky a platba za vedení internetových stránek. Příspěvek na obnovu božích muk byl v určeném termínu nadací vyúčtován.
- **Pasiva sdružení** ke dni 31.12. 2009: příspěvek Nadace VIA činil závazek ve výši 19 900,- Kč. Jiná pasiva ke konci roku nebyla vykázána.
- Občanské sdružení nevyvíjelo žádnou aktivitu, ze které by vznikla povinnost priznat daň. Vykazovalo pouze činnosti v souladu se statutem neziskové organizace. Opravy božích muk v Melči a kaple v Krásném Poli byly zajištěny členy sdružení a tím vznikla hodnota díla.
- Hmotný investiční majetek, ani dlouhodobě hmotný investiční majetek občanské sdružení nepořídilo a nevlastní.

SPOLUPRÁCE

Poděkování

- Občanské sdružení Za Opavu děkuje Nadaci VIA za poskytnutí dotace na opravu božích muk v Melči. Současně děkujeme i Obci Melč a všem dobrovolníkům, kteří se na opravě památky podíleli.
- Občanské sdružení Za Opavu děkuje za pomoc a podporu všech dobrovolníků pracujících na obnově kaple v Krásném Poli.
- Děkujeme všem členům a přátelům sdružení za aktivní pomoc a podporu naší činnosti.

ZÁVĚR

Tato výroční zpráva byla vydána v zájmu transparentnosti zveřejňovat údaje o organizaci, jejích pracovnících, projektech a způsobu financování.

V Opavě 31. 12. 2009.